

Neovisno povjerenstvo za praćenje uvjeta boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije
i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina
ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine

Broj: 05/6-50-13-27-27-5/18

Sarajevo, 26.2.2018. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

**ZASTUPNIČKI DOM
DOM NARODA**

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

C

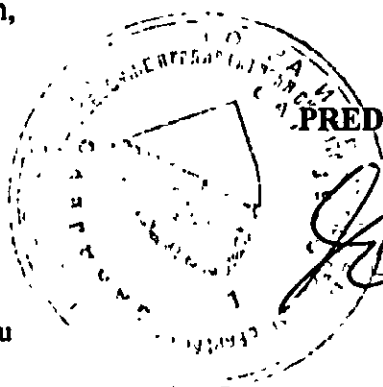
PRIMLJENO		26-02-2018	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05/6-	50-19-	608	18

PREDMET: Dostava Izvješća o radu za 2017. godinu

Poštovani,

Na temelju članka 52. stavak (11) Zakona Bosne i Hercegovine o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera – službeni pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 22/16) i članka 11. stavak (g) Poslovnika o radu Neovisnog povjerenstva za praćenje uvjeta boravka u zavodima, postupanje i poštivanje ljudskih prava osoba nad kojima se izvršavaju kaznene sankcije i druge mjere koje je izrekao u kaznenom postupku Sud Bosne i Hercegovine, strani sudovi za djela predviđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine ili međunarodnim ugovorom čija je potpisnica Bosna i Hercegovina ili drugi sud sukladno zakonu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/11), dostavljam vam Izvješće o radu za 2017. godinu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK NEOVISNOG POVJERENSTVA

Dr. sc. Mile Lasić

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. a/a

Nezavisna komisija za praćenje uslova boravka u zavodima,
postupanje i poštivanje ljudskih prava lica nad kojima se izvršavaju krivične sankcije
i druge mjere koje je izrekao u krivičnom postupku Sud Bosne i Hercegovine,
strani sudovi za djela predviđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine
ili međunarodnim ugovorom čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina
ili drugi sud u skladu sa zakonom Bosne i Hercegovine

Број: 05/6-50-13-27-27-4/18
Сарајево, 05. 02. 2018. године

ИЗВЈЕШТАЈ

о раду Независне комисије за праћење услова боравка у заводима,
поступање и поштовање људских права лица над којима се
извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у
кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела
предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или
међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или
други суд у складу са законом Босне и Херцеговине
за 2017. годину

Фебруар 2018. године

САДРЖАЈ

ПОГЛАВЉЕ I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	3
ПОГЛАВЉЕ II. НАДЛЕЖНОСТИ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ	7
ПОГЛАВЉЕ III. ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТАКА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ У 2017. ГОДИНИ	8
Одјељак А. Реализација задатака одржавањем сједница Независне комисије	8
1. Усвајање Извјештаја о раду Независне комисије за 2016. годину.....	9
2. Финансијско пословање Независне комисије.....	9
Одјељак Б. Посјете Независне комисије казнено-поправним заводима	10
1. Ненајављена ад-хок посјета КПЗ-у Зеница	11
2. Ненајављена ад –хок посјета КПЗ-у Тузла.....	16
Одјељак Ц. Јавност рада	18
Одјељак Д. Административно-техничка подршка у раду	19
ПОГЛАВЉЕ IV. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПРЕПОРУКЕ.....	19
а) Закључна разматрања.....	19
б) Препоруке.....	20

На основу члана 52. став (11) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16) и члана 2. став (6) Пословника о раду Независне комисије за праћење услова боравака у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине, Независна комисија за праћење услова боравака у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине, на 27. сједници, одржаној 05. 02. 2018, усвојила је и Парламентарној скупштини БиХ подноси следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

о раду Независне комисије за праћење услова боравака у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине за 2017. годину

ПОГЛАВЉЕ I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Независна комисија за праћење услова боравака у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом

Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Независна комисија) успостављена је у складу са чланом 41а. став 2. Закона БиХ о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера („Службени гласник БиХ“, бр. 13/05, 53/07, 97/07 и 37/09) као независно тијело Парламентарне скупштине БиХ.

Представнички дом на 76. сједници, одржаној 21. априла 2010, и Дом народа на 47. сједници, одржаној 24. јуна 2010, донијели су Одлуку о именовању чланова Независне комисије у првом мандату.

За чланове Независне комисије на мандат од пет година именовани су:

1. Миле Ласић, председник,
2. Семеха Боровац, прва замјеница,
3. Предраг Црногорац, други замјеник,
4. Дамир Чачковић, члан, и
5. Милана Шкипина, чланица.

Одлука о именовању чланова Независне комисије објављена је у „Службеном гласнику БиХ“, број 54/10, од 5.7.2010. Именовањем Независне комисије Босна и Херцеговина је испунила (дијелом) међународно преузете обавезе у погледу успостављања националног превентивног механизма (НПМ) за БиХ. Први мандат Независне комисије у складу са законом трајао је пет година и није било промјене у његовом саставу. Сви пет годишњих извјештаја о раду у првом мандату усвојени су у Парламентарној скупштини БиХ.

У складу са закључком оба дома Парламентарне скупштине БиХ, Независна комисија успоставила је евиденцију издатих препорука приликом посјета КПЗ-има и њиховој реализацији. Сви КПЗ-и којима су приликом редовних посјета (контрола) издате препоруке с циљем отклањања уочених неправилности обавијестили су Независну комисију о њиховој реализацији, чиме је успостављен одговоран однос на принципима сарадње између Независне комисије и Завода, а што истовремено показује одговоран однос заводских управа према Парламентарној скупштини БиХ, која у коначници усваја извјештај о раду Независне комисије и прати реализацију њених препорука. У складу са чланом 52. став (7) Закона БиХ о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16) од 2014. године, успостављен је механизам достављања извјештаја о раду Независне комисије ентитетским министарствима правде у БиХ, што омогућава бољи увид у стање у КПЗ-има и бољу реализацију препорука Независне комисије.

Други мандат Независне комисије успостављен је у складу са чланом 52. став (2) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16), када је Парламентарна скупштина БиХ на 21. сједници Представничког дома, одржаној 10. 12. 2015, и на 12. сједници Дома народа, одржаној 10. 12. 2015. године, донијела Одлуку о именовању чланова Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 54/10), на други мандат од пет година, а то су:

1. Миле Ласић,
2. Алма Чоло,
3. Брана Спасојевић,
4. Азра Алајбеговић и
5. Александар Фалацић.

Конститутивна сједница Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине одржана је 21. 01. 2016, када су за предсједника и првог и другог замјеника предсједника изабрани:

1. Миле Ласић, предсједник,
2. Алма Чоло, прва замјеница предсједника, и
3. Брана Спасојевић, друга замјеница предсједника.

- Прва замјеница предсједника Независне комисије Алма Чоло је 08. 12. 2016. дописом број: 05/6-34-1-3084/16 поднијела Независној комисији неопозиву оставку на чланство у Независној комисији и на дужност замјенице предсједника Независне комисије. На 12. сједници Независне комисије, одржаној 15. 12. 2016, чланови Независне комисије једногласно су прихватили оставку те је, у складу са чланом 4. ст. (3) и (4) Пословника

о раду Независне комисије, доставили Парламентарној скупштини БиХ на разматрање и одлучивање.

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 40. сједници Представничког дома, одржаној 29. децембра 2016. године, и на 26. сједници Дома народа, одржаној 1. фебруара 2017. године, донијела је Одлуку о разрешењу дужности чланице Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чија је потписница Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине Алме Чоло, број: 01,02-34-1-3084/16 од 1.2.2017. године. Ова одлука је ступила на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику БиХ", број: 8/17 од 07. 02. 2017. године.

- Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 30. сједници Дома народа, одржаној 30. јуна 2017. године, и на 48. сједници Представничког дома, одржаној 14. јуна и 5. јула 2017. године, донијела је Одлуку о измјени Одлуке о именовању пет чланова Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине број: 01,02-50-14-387-4,10/17 од 05. 07. 2017. године. Овом одлуком, која је ступила на снагу објављивањем у "Службеном гласнику БиХ", број: 50/17 од 11. 07. 2017. године, Ведад Гурда именује се за члана Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштовање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине.

На 20. сједници, одржаној 19. 07. 2017. године, једногласно је договорено да се за прву замјеницу предсјеника Независне комисије, које је остало упражњено оставком Алме Чоло, именује Азра Алајбеговић.

Независна комисија је у свом раду независна у оквиру важећих домаћих прописа и међународних правних инструмената. Сви надлежни органи, институције и установе у Босни и Херцеговини, правна и физичка лица дужни су Независној комисији дати све податке и информације, осигурати и дати све материјале значајне за њен рад, те пружити сву неопходну помоћ потребну за несметано и законито поступање Независне комисије из њеног дјелокруга. Независна комисија дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке странке, регистроване организације или удружења или било којег конститутивног народа или појединца у Босни и Херцеговини. Чланови Независне комисије раде на сједницама и оперативно на терену у казнено-поправним и другим установама на територији БиХ, у којима су затворена или притворена лица.

О питањима из своје надлежности Независна комисија доноси годишњи план рада, финансијски план рада, годишњи извјештај о раду, извјештај о реализацији финансијског плана, извјештај о стању и чињеницама које су утврђене након посјете и контроле у заводима (установама), одлуке, закључке и друге акте у складу са законом и својим пословником.

ПОГЛАВЉЕ II. НАДЛЕЖНОСТ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ

У складу с чланом 52. став (1) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16) те чланом 10. Пословника о раду Независне комисије („Службени гласник БиХ“, број 23/11), основна надлежност Независне комисије је праћење услова боравка у заводима, поступање и остваривање људских права лица која издржавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд БиХ, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом БиХ или међународним уговором чија је потписница БиХ или други суд у складу са законом БиХ.

Независна комисија може пратити рад завода самостално или у сарадњи с инспекторским и другим надзорним тијелима. Такође, може сарађивати с међународним и другим установама овлашћеним за праћење остваривања људских права и основних слобода у складу са законима и одговарајућим међународним документима.

Независна комисија даје препоруке надлежним органима БиХ с циљем побољшања стандарда смјештаја, побољшања поступања и поштовања људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције или друге мјере, даје приједлоге и примједбе које се односе на постојеће законе или друге прописе засноване на закону из области извршења кривичних санкција, обавља повјерљиве разговоре с притвореницима или затвореницима уз приступ свим заводима, доставља извјештаје управнику завода и надлежним министарствима правде, прикупља, обрађује и потражује податке из своје надлежности као и друге радње из области независног праћења у складу са законом БиХ, члан 52. став (7) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16).

С циљем предузимања одговарајућих радњи или мјера, у складу са чланом 52. став (11) Закона Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера – службени пречишћени текст („Службени гласник БиХ“, број 22/16), подноси годишњи извјештај о раду Парламентарној скупштини БиХ и Министарству правде БиХ.

ПОГЛАВЉЕ III. ИЗВРШЕЊЕ ЗАДАТАКА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

У овом извјештајном периоду Независна комисија реализовала је планиране активности одржавањем сједница и ненајављеним ад хок посјетама казнено-поправним заводима у БиХ.

Одјељак А. Реализација задатака одржавањем сједница Независне комисије

Од 01. 01. 2017. до 31. 12. 2017. године Независна комисија одржала је 13 сједница, и то:

Сједнице	Датум одржавања сједнице
13. сједница	30.01.2017. године
14. сједница	20.02.2017. године
15. сједница	7.03.2017. године
16. сједница	23.03.2017. године

17. сједница	20.04.2017. године
18. сједница	31.05.2017. године
19. сједница	12.06.2017. године
20. сједница	19.07.2017. године
21. сједница	24.08.2017. године
22. сједница	25.09. 2017. године
23. сједница	30.10.2017. године
24. сједница	27.11.2017. године
25. сједница	11.12.2017. године

На овим сједницама Независна комисија разматрала је и усвојила укупно 54 тачке дневног реда, а у оквиру текућих питања разматрано је 17 подтачака и 4 закључка. Обрађена су и припремљена 57 акта и предмета који су отпремљени на одређене адресе (управе КПЗ-а, Министарство правде БиХ, Суд БиХ, Федерално министарство правде, одређени затвореници и притвореници у КПЗ-има и сл.).

Једногласно су усвојени записници са сједница, те записници и извјештаји о обављеним посјетама казнено-поправним заводима који су приказани у Одјелу Б. Посјете Независне комисије казнено-поправним заводима у БиХ.

1. Усвајање Извјештаја о раду Независне комисије за 2016. годину

Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на 43. сједници, одржаној 23. 03. 2017, и Дом народа Парламентарне скупштине БиХ на 27. сједници, одржаној 07. 04. 2017, усвојили су Годишњи извјештај о раду Независне комисије за период од 01. 01. 2016. до 31. 12. 2016. године са препорукама из Извјештаја.

2. Финансијско пословање Независне комисије

Одлуком Заједничке комисије за административне послове Парламентарне скупштине БиХ о накнадама за рад у Независној комисији, број: 03/5-50-14-11-11,9/16, од 14. 06. 2016. године, утврђена је накнада члановима Независне комисије у мјесечном износу од једне основице за обраћун плате запосленим у институцијама БиХ, што износи око 475 КМ. Члан Независне комисије има право на накнаду само ако присуствује сједници Независне комисије.

Финансијски план и програм Независне комисије за 2017. годину утврђен је и једногласно усвојен на 20. сједници, одржаној 19. 07. 2017. године, у износу од:

- путни трошкови 15.000,00 КМ
- уговорене и друге услуге 41.000,00 КМ

Финансијски план и програм Независне комисије за 2017. годину је у складу са Пословником о раду Независне комисије прослијеђен Заједничкој комисији за административне послове Парламентарне скупштине БиХ. Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине БиХ је на 23. сједници, одржаној 13. 09. 2017. године, донијела Одлуку да одобрава Финансијски план и програм Независне комисије за 2017. годину број: 03/5-50-14-11-23,12/17 од 13. 09. 2017. године.

Одјељак Б. Посјете Независне комисије казнено-поправним заводима у БиХ

У 2017. години (од 01. 01. до 31. 12) Независна комисија обавила двије ненајављене ад хок посјете казнено-поправним заводима и то

Посјети	Датум посјета
Ненајављена ад хок посјета КПЗ Зеница	24.08.2017. године
Ненајављена ад хок посјета КПЗ Тузла	20.11.2017. године

О овим посјетама сачињени су извјештаји који су једногласно усвојени на сједницама Независне комисије. Независна комисија је за сваку посјету усвојила посебан извјештај о стању и чињеницама које су утврђене, а чији су саставни дио и примједбе упућене заводском особљу, односно заводу. У складу са Пословником о раду, примјерци извјештаја достављени су заводима, са препорукама и роковима за отклањање уочених недостатака и неправилности, те Министарству правде БиХ које Независној комисији пружа стручну помоћ у раду, као и ентитетским министарствима.

1. Ненајављена ад хок посјета КПЗ-у Зеница

Ненајављена ад хок посјета Казнено-поправном заводу Зеница обављена је 24. 08. 2017. године. Посјета је обављена у саставу: Миле Ласић, предсједник Независне комисије, Азра Алајбеговић, прва замјеница предсједника Независне комисије, Брана Спасојевић, друга замјеница предсједника Независне комисије, Александар Фалацић, члан Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Повод за наведену посјету биле су двије писане представке затвореника М. Ј. и Е. Б.

Прије самог разговора са затвореницима, чланови Независне комисије обавили су разговор с управом Казнено-поправног завода Зеница: Хидајетом Јабанџићем, директором, Ивицом Дујмовићем, замјеником директора, Самиром Делићем, в. д. помоћника директора за васпитање и третман, и Ређом Кахрићем, помоћником директора за безбједност, који су чланове Независне комисије укратко упознали о тренутном стању у Казнено-поправном заводу Зеница. Нагласили су да су у овом заводу тренутно смјештена:

743 пунољетна затворника
+28 малољетних затвореника

771 затвореник

+ 42 притвореника

813 затвореника и притвореника

+16 форензика
+ цца 60 затвореника с електронском наруквицом

Што се тиче притвореника и затвореника које је осудио Суд БиХ, на дан посјете чланова Независне комисије Казнено-поправном заводу Зеница затвореника је било 70, а притворених лица 5.

У разговору са члановима Независне комисије, управа Казнено-поправног завода истакла је проблем недостатка запослених, прије свега васпитача и затворских стражара. Нагласили су да је Правилником о систематизацији радних мјеста у КПЗ-у Зеница предвиђено 16 васпитача, а тренутно их је запослено 11. У складу са ЗИКС-ом БиХ, предвиђено је 25 затвореника на једног васпитача, а у складу са ЗИКС-ом Федерације БиХ 50 затвореника на једног васпитача. Тренутно је 70 затвореника на

једног васпитача. У Сектору обезбјеђења стање је можда чак и горе. Према Правилнику о систематизацији радних мјеста, предвиђен је 291 затворски чувар, а тренутно их је запослено 220.

Управа Завода је чланове Независне комисије начелно упознала с петицијом затвореника Казнено-поправног завода Зеница коју је Независна комисија запримила на дан посјете Казнено-поправном заводу Зеница. Од три захтјева истакнута у петицији, управа Завода сматра да ниједан није у надлежности Независне комисије.

II. Представка затвореника М. Ј.

Дана 01. 11. 2016. године Независној комисији писменим путем обратио се М. Ј., затвореник у Казнено-поправном заводу Зеница. Како наводи у својој представи, тражио је од управе Завода да га премјесте у IV или VI павиљон КПЗ-а јер је тамо доста мирније, а он се психички не осјећа добро. Такође, наводи да је, с обзиром на своје психичко стање, на које је упозоравао управу Завода, одбио смјештај у колектив те га они за такво поступање дисциплински кажњавају и шаљу у самицу. Такође, у својој представи наводи немар директора и шефа преваспитне службе који никад не обилазе затворенике и не разговарају с њима. Наводи и то да сматра да не може затвореник који има казну од 35 година и онај који има казну од 6 мјесеци бити у истој соби.

Остварен је увид у досије затвореника ради провјере навода из представке.

У разговору са васпитачем М. Ј. Хазимом Талићем чланови Независне комисије упознати су о следећем:

- крајем августа 2016. године управа Завода донијела је одлуку (али није назначено када јер се чекало слободно мјесто) да се затвореник М. Ј. из Павиљона I-4 премјести у Павиљон III;
- у међувремену је направно дисциплински прекршај те је 09. 09. 2016. пребачен десет дана у самицу;
- 04. 10. 2016. године пребачен је у Павиљон са појачаним третманом;
- одбио је да се врати у Павиљон I-4 па је због тога кажњен с још пет дана самице;
- од 16. 11. 2016. године боравио је у Павиљону са појачаним третманом све до преласка у Павиљон VI;

- 14. 02. 2017. године донесена је одлука да се пребаци у Павиљон VI, гдје је и сада.

Из разговора чланова Независне комисије са затвореником М. Ј. констатовано је да је у вријеме посјете Независне комисије смјештен у Павиљону VI, те да су разлози због којих је писао представку ријешени.

Међутим, истакао је да је у међувремену, с обзиром на то да је уврштен у категорију А затвореника, што се тиче понашања и владања, тражио од управе Завода да га пребаце у павиљон III или V. Ови павиљони су мирнији и има мање затвореника па би њему било ту боље и сматра да је то својим владањем заслужио. На његово тражење добио је одговор од васпитача да му неће бити удовољено. Затвореник М.Ј. пожалио се да му није објашњено зашто он не може добити један од та два павиљона с обзиром на то да је поставио тај упит васпитачу и, према његовом мишљењу, није добио задовољавајуће образложење.

Затвореник је упознао чланове Независне комисије о томе да је тражио и добио радни ангажман на истовару хране у кухињи (магаџину), али га је одбио јер није желио истоварати свињске производе у пакетима.

Даље, у разговору са члановима Независне комисије, истакао је своје незадовољство третманом ресоцијализације и односа васпитача према њему.

Што се тиче осталих права и услова смјештаја, затвореник није имао примједбе.

III. Представка затвореника Е. Б.

Дана 05. 07. 2017. године Независној комисији писменим путем обратио се Е. Б., затвореник у Казнено-поправном заводу Зеница. Затвореник Е. Б. смјештен је у Павиљону IV. У представци наводи да има проблеме и тешкоће у овом заводу јер је он правоснажно осуђени затвореник Суда Босне и Херцеговине, а да се према њему не примјењују стандарди ЦПТ, ЗИКСБиХ и Европска конвенција о људским правима. Наводи и да код себе има рјешење Суда БиХ да је заштићени свједок Тужилаштва БиХ, а службеници овог завода све његове судске пресуде, рјешења, налоге и наредбе не поштују и игноришу.

Такође, наводи да га у затвору држе противзаконито јер матична евиденција Завода о његовој казни, пресуди, помиловању, почетку казне и истеку казне води погрешне датуме.

Остварен је увид у досије затвореника ради провјере навода из представке.

У разговору са васпитачем Фадилом Терзићем, који је за вријеме посјете Независне комисије мијењао васпитача Е. Б., а и предоченим документима из досијеа затвореника Е. Б., Независна комисија упозната је да управа Завода располаже другим чињеницама од оних које затвореник Е. Б. наводи. Према ријечима васпитача, различити ставови су резултат тврдње затвореника Е. Б. да је помилован 2000. године, за што не постоји доказ, тј. наводно помиловање није објављено у "Службеном гласнику нити им то он може предочити.

Из дописа од 22. 08. 2017. године који је предочен Независној комисији, а који је затворенику Е. Б. упутно шеф Одсјека за реализацију васпитног третмана, Семир Делић, видљиво је да је Завод одговарао на његове упите те да му се указивало на следеће, цитирамо:

„1. Постављате питање да ли сам извршио провјеру докумената „Историја болести“ у складу са тачком 3 одговора из 2015., под тим вјероватно подразумијевајући да ће Завод писменим путем тражити информацију од болнице на Сокоцу. На овом мјесту указујем на то да вјероватно нисам био довољно прецизан, јер сам под наведеним подразумијевао да ћу као наредни корак анализирати цјелокупну документацију која је на располагању у личном листу, а који је изузетно обиман, те наведено покушати довести у корелацију са Вашим тврдњама.

2. На наведени начин сам и поступио и утврдио да не постоји грешка у обрачуну Ваше тадашње казне и да је то извршено у складу са упутним актом надлежног суда. О томе Вас посебно нисам обавјештавао јер сам цијенио да нема потребе, пошто сте комуницирали након тога са матичном службом Завода и добили потребне одговоре.

3. Дана 14. 08. 2017. године доставио сам Вам копију акта којим се Завод обратио надлежном суду како би он предузео радње на провјери Ваших навода те како би евентуално донио рјешење о исправци упутног акта. Оспоравате ваљаност наведеног акта на основу тога што примјерак који је копиран Вама на знање не садржи печат Завода. У вези с тим Вам указујем на то да се, сходно важећој подзаконској регулативи која се односи на канцеларијско пословање, примјерак који остаје архивиран не мора опремити и печатом већ мора бити само потписан. Као доказ да је то релевантно указујем Вам и на следеће:

4. У прилогу Вам се доставља копија акта Кантоналног суда Зеница, Бр. КВ 6/99, од 15. 08. 2017, којим се Завод обавјештава да у вези с нашим актом број: 01-12-6380/17 (чију ваљаност Ви доводите у питање) не може поступити јер захтјев Суду није упутно осуђеник као странка.

5. Стога је из наведеног јасно да Ви као заинтересована странка треба да се обратите Кантоналном суду Зеница одговарајућим захтјевом, приложите доказе које посједујете и предложите извођење и других уколико имате индиција на који начин се до њих може доћи. Тиме је што се тиче Завода дио проблематике који се односи на датум отпуста са Сокоца завршен. Завод ће поступити искључиво – како сте о томе и више пута раније обавјештавани – само у складу с упутним актом и рјешењем надлежног суда, те Вам се убудуће неће изјашњавати на те околности.

6. У вези с Вашим наводима да сте помиловани 2000. године и да сте требали бити отпуштени са издржавања казне, констатујем да је извршена провјера у свим службеним листовима ФБиХ за 2000. и да се на списковима одобрених помиловања не налази Ваше име. Уколико доставите доказ о томе, биће поново извршене потребне провјере и о њиховим резултатима ћете бити обавијештени, а до тада било које обраћање по овом питању такође неће бити предмет давања посебног одговора, јер Вам је већ одговорено на овај начин.“

На почетку разговора затвореник је истакао да је он све до сада био атеиста, а да од сада постепено постаје вјерник исламске вјероисповијести.

Према његовим ријечима, утицај на њега по питању вјерских опредјељења врши затвореник Б. Б., који у затвору дијели литературу вјерског садржаја. —

Из разговора чланова Независне комисије са затвореником Е. Б. констатовано је да тврдње које наводи у својој представи нису у надлежности Независне комисије него Министарства правде БиХ. Такође, затвореник Е. Б. је исту представку упутно и министру правде БиХ Јосипу Грубеши, те је обавијештен да ће по њој поступати помоћник министра правде за извршење кривичних санкција Мустафа Бисић.

У даљем разговору са осуђеником Е. Б. објашњено му је да наводи из његове представке нису у надлежности Независне комисије. Након што га је о надлежности Независне комисије упознао предсједник Независне комисије, он се пожалио на услове смјештаја у собама као и на то да је просторија за рад бранилаца са осуђеницима неадекватна.

Затвореник је истакао да има примједбу на то да се не набавља довољно сезонског воћа и поврћа. Такође, наводи да има сазнања да у кухињи Казнено-поправног завода Зеница раде осуђеници који имају дијагностификован хепатитис.

У наредном периоду Независна комисија провјериће наводе затвореника.

2. Ненајављена ад хок посјета КПЗ-у Тузла

Ненајављена ад хок посјета Казнено-поправном заводу Тузла обављена је 20. 11. 2017. године. У посјети су били: Азра Алајбеговић, прва замјеница предсједника Независне комисије, Александар Фалацић и Ведад Гурда, чланови Независне комисије, те Ивана Ловрић, секретарка Независне комисије.

Повод за наведену посјету биле су двије писане представке затвореника Ф. Х. и С. С. Прије самог разговора са затвореницима, чланови Независне комисије обавили су разговор с управом Казнено-поправног завода Тузла: Асимом Алићем, директором, који је на ову дужност именован 01. 10. 2017, и Сенадом Лукавачкић, помоћником директора у Служби за третман, који су чланове Независне комисије укратко упознали о тренутном стању у Казнено-поправном заводу Тузла. Нагласили су да су у овом заводу тренутно смјештена:

83 мушка притвореника
+ 6 женских притвореника

89 притворених лица

+ 131 мушки затвореник
+ 47 женских затвореника

178 затворених лица

Укупно: 267 затвореника и притвореника

+7 затвореника у Одјелу за судску психијатрију (форензику),
+ 27 затвореника с електронском наруквицом (21 затвореник и 6 затвореница).

Што се тиче притвореника и затвореника које је осудио Суд БиХ, на дан посјете чланова Независне комисије у Казнено-поправном заводу Тузла било је 11 затвореника, а притворених лица није било.

У разговору са члановима Независне комисије, управа Казнено-поправног завода истакла је проблем недостатка запослених, прије свега затворских стражара. Тренутно је у Казнено- поправном заводу запослено укупно 131 лице. Од тог броја, затворских стражара је 92, а Правилником о систематизацији радних мјеста у КПЗ-у Тузла предвиђено је запошљавање 113 таквих лица, што значи да тренутно недостаје 21

извршилац на пословима стражара. Прије годину дана расписан је конкурс за 4 стражара, али процес пријема још траје, с обзиром на то да је у току поступак по жалбама пријављених.

Тренутно је у Казнено-поправном заводу Тузла на пуно радно вријеме радно ангажован један љекар (др Мирсад Трновљаковић), те по уговору о дјелу, иако је Правилником о систематизацији радних мјеста предвиђен стални радни однос, неуропсихијатар др Касим Бригић.

Директор Завода истакао је као велики проблем 7 форензичких пацијената (затвореника) за које немају адекватан смјештај у овом заводу. Истиче да су услови у којима се они налазе нехумани, издвојени су и углавном под таблетама, те им је потребно хитно рјешавање овог проблема. Такође је нагласио да је ријеч о затвореницима који нису у надлежности Независне комисије, с обзиром на то да су их осудили судови у Федерацији Босне и Херцеговине, а не Суд БиХ.

Што се тиче затвореника који су овисници о наркотицима, директор истиче да њих 4-5 примају *Suboxon* и да им се терапија даје на клиници у Тузли.

II. Представка затвореника Ф. Х.

Дана 07. 04. 2017. године Независној комисији, посредством Министарства правде БиХ, писаним путем се обратило Ф. Х., затвореник у Казнено-поправном заводу Тузла. У представци наводи да је на издржавању казне затвора по пресуди Суда БиХ у Казнено-поправном заводу Тузла, одјељење Козловац, да се не примјењује Закон о извршењу кривичних санкција Босне и Херцеговине на осуђене овог суда, те моли Независну комисију да га посјети како би све неправилности саопштио усменим путем. С обзиром на то да је Ф. Х. одслужено своју казну и изашао из Казнено-поправног завода Тузла 23. 06. 2017, дакле, прије предметне посјете, чланови Независне комисије закључили су како је даље поступање по овој представи несврсноходно.

III. Представка затвореника С. С.

Затвореник С. С. обраћао се Независној комисији два пута. Први пут 07. 04. 2017, посредством Министарства правде БиХ, а други пут 28. 07. 2017.

Како наводи у својим представкама, обраћао се Суду БиХ за образложење зашто је приведен по потјерници када никад није добио упутни акт за издржавање казне

затвора. Наводи да је за вријеме трајања потјернице два пута био у Суду БиХ као свједок Тужилаштва БиХ у другим предметима, а нико га није обавијестио о потјерници. Објашњење је тражио јер га у КПЗ-у Тузла третирају као приведеног и ускраћују многа права.

Такође, наводи да има несугласица између њега и преваспитне службе, а све због тога што је тражио погодности које сматра да му припадају, а прописане су Законом Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера. Као примјер наводи смрт ужег члана породице (смрт супруге 15. 09. 2015), када му није одобрен ванредни допуст. Приједлог директора Завода Комисији за условни отпуст упућен је без његовог увида у извјештаје и без прилике да и сам поднесе писмене поднеске у вези са садржајем извјештаја, те сматра да је преваспитна служба и управа Завода тиме учинила повреду службене дужности.

Ради провјере навода из представке остварен је увид у досије затвореника. Након тога обављен је разговор с њим и његовим васпитачем, Исмиханом Адровић, за коју је подносилац представке изричито тражио да буде присутна.

У разговору је истакао да нема примједба на услове смјештаја у Заводу те да је храна изузетно добра.

Био је радно ангажован у библиотеци, а затим у кухињи Казнено-поправног завода. Тренутно је на боловању јер је имао здравствених проблема. Сматра да је процес ресоцијализације у Заводу у његовом случају у потпуности успио те да више никад не би починио кривично дјело.

Васпитачица Исмихана Адровић истакла је да је затвореник С. С. примјерен затвореник, отворен за сарадњу, те да се добро носио с читавим низом негативних ситуација у којима се налазио.

Подносилац представке С. С. истакао је да је у тренутку писања Независној комисији био изреволтиран и психички нестабилан због породичних проблема које је имао те да повлачи наводе из представке.

Одјељак Ц. Јавност рада

Све сједнице Независне комисије пратили су запослени у Сектору за односе с јавношћу Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, а предсједник Независне комисије је, на захтјев представника медија у БиХ, давао и усмене изјаве у вези с радом Независне комисије.

Према члану 17. Пословника о раду Независне комисије, подаци и информације које се прикупе током контроле, те садржај обављених разговора са лицима лишеним слободе, као и другим лицима која могу дати релевантне податке повјерљиве су природе те су сједнице Независне комисије по појединим тачкама дневног реда биле затворене за јавност.

Одјељак Д. Административно-техничка подршка у раду

Заједничка служба Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ, у складу са чланом 24. Пословника, пружала је сву административно-техничку и стручну подршку у раду Независне комисије. Заједничка служба обезбиједила је потребне услове за рад Независне комисије ангажовањем стручног особља, али и обезбјеђивањем материјално-техничких и других услова за несметан рад.

ПОГЛАВЉЕ IV. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПРЕПОРУКЕ

а) Закључна разматрања

1. а) Заједничка комисија за административне послове Парламентарне скупштине БиХ својом Одлуком о накнадама за рад у Независној комисији, број: 03/5-50-14-11-11,9/16, од 14. 06. 2016, утврдила је накнаду за рад члановима Независне комисије у мјесечном износу од једне основнице за обраћун плате запосленим у институцијама БиХ (што износи око 475 КМ), под условом да члан Независне комисије присуствује најмање једној сједници Независне комисије, а која у правилу не може бити током радног времена. Наведеном одлуком нису утврђене дневнице за долазак на сједницу Независне комисије, а путни трошкови се признају у висини аутобуске карте. Надаље, наведеном одлуком Заједничка комисија за административне послове није одредила да Независна комисија може ићи у посјете КПЗ-има, па тако нема ни право на трошкове тих посјета, што је основни задатак Независне комисије и чини 90% рада Независне комисије. Такође, посјете КПЗ-има, посебно детаљне и контролне, не могу се обављати када се одржава сједница Независне комисије, ван радног времена. Поједини чланови Независне комисије морали су чекати и годину дана на исплату овако умањене мјесечне накнаде.

б) На тражење Независне комисије, Комисија за одлучивање о сукобу интереса дала је Мишљење број: КСИ-01-07-2-40-2/16, од 07. 12. 2016, по којем чланови

Независне комисије имају статус изабраних званичника, на њих се примјењује Закон о сукобу интереса у институцијама БиХ, те постоји и обавеза достављања редовних финансијских извјештаја. Тако се чланови Независне комисије од 2016. године сматрају изабраним званичницима, што умногоме угрожава њихову независност у обављању дужности, на коју не би могли бити именовани да су јавни званичници.

ц) Драстично смањење годишњег буџета Независне комисије за 2016. и 2017. годину чак три - четири пута у односу на први мандат, довело је у питање редовно обављање дјелатности, односно функције Независне комисије.

д) Све наведено имало је за последицу осипање чланова Независне комисије, а чланови Независне комисије расправљали су и о подношењу колективне оставке ако се стање не промијени. Чланови Независне комисије не желе бити одговорни за праћење услова боравка у КПЗ-има, поступање и поштовање људских права притвореника и затвореника ако не могу нормално обављати своју законску дужност на коју су именовани.

е) Због свега наведеног, Независна комисија се у 2017. години усредредила на ад хок ненајављене посјете по пристиглим притужбама. Такође, Независна комисија је на сједницама разматрала пристигле притужбе (укупно шест), што је захтијевало писмену кореспонденцију са одговарајућим КПЗ-ом и надлежним министарствима.

б) Препоруке

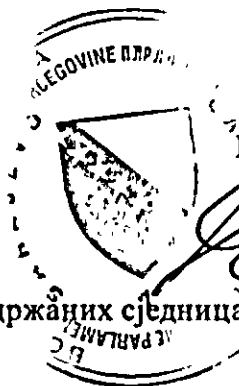
Независна комисија предлаже Парламентарној скупштини БиХ да усвоји овај извјештај са сљедећим препорукама чије је реализовање трајан процес:

1. Потребно је да Савјет министара БиХ са надлежним министарствима предузме активности потребне за завршетак изградње државног затвора, чиме ће се затвореници и притвореници из надлежности Независне комисије ставити у једнак положај уз побољшање услова њиховог смјештаја и поштовања људских права и основних слобода. Потребно је да Министарство правде БиХ благовремено донесе одговарајуће подзаконске акте с циљем регистрације будућег завода, као и да спроведе процедуре запошљавања потребног заводског особља и заводске управе који ће покренути активности набавке опреме, израде правилника и планирања буџета како би завод што прије био стављен у функцију.

2. Надлежни органи Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ треба да ускладе своје законске и друге прописе из ове области у складу са ЗИКС-ом БиХ, а све с циљем једнаког поступања са затвореницима и притвореницима на цијелој територији Босне и Херцеговине.

3. Потребно је да надлежни органи Федерације БиХ и Републике Српске ријеше проблем запошљавања, тј. попуњавања радних мјеста у казнено-поправним заводима у БиХ која су остала упражњена одласком у пензију или услед споразумног прекида радног односа а с обзиром да су за та радна мјеста већ предвиђена финансијска средства у буџетима ентитета. Независна комисија посебно указује на препоруку која је уочена и упућена належним органима приликом посјете КПЗ-у Сарајево а која је гласила: „Потребно је да руководство КПЗ-а Сарајево у сарадњи са предсједницима Кантоналног суда Сарајево, Општинског суда Сарајево и командиром Судске полиције ФБиХ предузму активности с циљем израде јединствене инструкције (правилника) о начину обезбјеђења и транспорта притворених лица из просторија КПЗ-а Сарајево до здравствених установа у случајевима пружања примарне здравствене заштите а која нису у сврху вођења кривичног поступка, посебно за лица за која постоје сазнања да то могу искористити за бијег.

4. Потребно је да Парламентарна скупштина БиХ омогући рад Независној комисији у складу с њеним законским овлашћењима, под чим се подразумијева њен примарни задатак, а то су посјете казнено-поправним заводима, због чега треба укинути ограничења Комисији утврђена Одлуком Заједничке комисије за административне послове, број: 03/5-50-14-11-11,9/16, од 14. 06. 2016.

 ПРЕДСЈЕДНИК
НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ
Др сц. Миле Ласић

ПРИЛОГ: Табеларни приказ одржаних сједница у 2017. и присуство чланова
Независне комисије

**ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ОДРЖАНИХ СЈЕДНИЦА И ПРИСУСТВО ЧЛАНОВА
НЕЗАВИСНЕ КОМИСИЈЕ У 2017. ГОДИНИ**

Број и датум одржавања сједнице	Име и презиме члана Независне комисије				
	Миле Јасић	Азра Алајбеговић	Брана Спасојевић	Александар Фалауић	Вељад Ђурда
13. сједница 30.1.2017.	+	+	+	+	
14. сједница 20.2.2017.	+	+	+	+	
15. сједница 7.3.2017.	+	+	- Оправдано одсутан	+	
16. сједница 23.3.2017.	+	+	+	- Оправдано одсутан	
17. сједница 20.4.2017.	+	+	+	+	
18. сједница 31.5.2017.	+	+	+	+	
19. сједница 12.6.2017.	+	+	+	+	
20. сједница 19.7.2017.	+	+	+	+	+
21. сједница 24.8.2017.	+	+	+	+	- Оправдано одсутан
22. сједница 25.9.2017.	+	+	+	+	+
23. сједница 30.10.2017.	+	+	+	+	+
24. сједница 27.11.2017.	+	+	+	+	+
25. сједница 11.12.2017.	+	+	+	+	+

Напомена: Ведад Гурда, члан Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине именован је у ово тијело Одлуком Парламентарне скупштине БиХ о измјени Одлуке о именовању пет чланова Независне комисије за праћење услова боравка у заводима, поступање и поштивање људских права лица над којима се извршавају кривичне санкције и друге мјере које је изрекао у кривичном поступку Суд Босне и Херцеговине, страни судови за дјела предвиђена Кривичним законом Босне и Херцеговине или међународним уговором чији је потписник Босна и Херцеговина или други суд у складу са законом Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број: 50/17 од 11.7.2017.).